

Bergs kyrka

Nya landgångar på vinden

Antikvarisk rapport

Bergs prästgård 2:1
Bergs socken
Hallstahammars kommun
Västmanland

Helén Sjökvist

Bergs kyrka

Nya landgångar på vinden

Antikvarisk rapport

Bergs prästgård 2:1
Bergs socken
Hallstahammars kommun
Västmanland

Helén Sjökvist

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmmd.se

© Stiftelsen Kulturmiljövård 2011

Omslagsfoto: Vinden på Bergs kyrka. Foto: Helén Sjökvist.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01407.

ISBN: 978-91-7453-085-8

Tryck: Västerås 2011.

Innehåll

Inledning.....	5
Bakgrund	5
Genomförande	5
Referenser.....	7
Kart- och arkivmaterial.....	7
Otryckta källor.....	7
Tekniska och administrativa uppgifter	7

Figur 1. Bergs kyrkas läge, markerat med en ring. Utdrag ur gröna kartan. Skala 1:50 000.

Inledning

Under 2010 har Bergs kyrka av arbetsmiljöskäl försetts med nya landgångar på vinden över långhuset. Tillstånd till arbetet gavs av länsstyrelsen 2008-12-16, dnr 433-11639-08.

Bakgrund

Sannolikt är Bergs kyrka uppförd omkring år 1300.¹ Sakristian kan vara ursprunglig, eller möjligen ha tillkommit i slutet av 1400-talet. Senaste större yttre renovering skedde 1978, då yttertaketets 110 år gamla järnplåtar ersattes med nuvarande kopparplåt. Fasaderna putsades och kalkavfärgades ljusare grå än förut. Klockstapeln sydväst om kyrkan har sin nuvarande form alltsedan en genomgripande ombyggnad 1842 då den inkläddes med locklistpanel och tjärströks. Överst byggdes ett valmat tak med vitmålade ljudluckor som frontespiser – förut fanns en hög 1600-talsspira.

Figur 2. Kyrkorummet sett mot koret. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 3. Den pelare på södra väggen vilken inrymmer trappan till långhusvinden. Foto: Helén Sjökvist.

Genomförande

De tidigare befintliga landgångarna på vinden bestod endast av ett par plankor utan fallskydd. Material återanvändes från befintliga landgångar samt kompletterades med nytt virke. Nya stegar tillverkades i trä.

I Länsstyrelsens beslut nämns även att man planerat att justera valvens isolering då denna ligger för nära takfoten, med följden att takfotsventilationen täpps till. Detta tycks inte ha genomförts.

¹ Hammarskiöld 2005.

Figur 4. Detalj av den troligen delvis medeltida takstolen. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 5. Ny landgång. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 6. Ny landgång består av delvis återanvänt virke. Helén Sjökvist.

Figur 7. Ingen åtgärd tycks ha gjorts för att förbättra takfotsventilation. Foto: Helén Sjökvist.

Figur 8. Detalj av takstolskonstruktion sedd motnocken. Foto: Helén Sjökvist.

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Gröna kartan

Otryckta källor

Hammarškiöld, Rolf. 2005. *Karaktisering av Bergs kyrka*. Västerås stift.

Tekniska och administrativa uppgifter

Stiftelsen Kulturmiljövård nr:	11034
Länsstyrelsen dnr:	433-11639-08
Fastighetsbeteckning:	Bergs prästgård 2:1
Landskap:	Västmanland
Län:	Västmanlands län
Socken:	Berg
Kommun:	Hallstahammar
Ägare-beställare:	Hallstahammars kyrkliga samfällighet
Entreprenör:	Peab AB
Antikvarisk medverkan:	Stiftelsen Kulturmiljövård Helén Sjökvist Stora gatan 41 722 12 Västerås

